

หมอดินบ้านขามส้ม

ส่วนที่ ๑ เนื้อหาสาระของแหล่งเรียนรู้

๑. ชื่อแหล่งเรียนรู้ : หมอดินบ้านขามสุม

๒. แนวคิด/หลักการของแหล่งเรียนรู้

หมอดินอาสาประจำตำบลเป็นผู้ให้คำแนะนำ เผยแพร่ความรู้เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปรับปรุงบำรุงดิน ให้สามารถเพาะปลูกพืชได้อย่างเหมาะสม

๓. ที่มาและเส้นทางการพัฒนา

หมอดิน บ้านขามสุม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ บ้านขามสุมเวียง ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัด เชียงใหม่

พ.ศ.๒๕๔๖ เข้าร่วมอบรมหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล กับกรมพัฒนาที่ดิน จังหวัด เชียงใหม่ ทำหน้าที่เป็นอาสาสมัครช่วยงานระหว่างกรมพัฒนาที่ดินกับเกษตรกร

พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นหมอดินอาสาประจำอำเภอพร้าว

พ.ศ.๒๕๔๙ ได้รับวุฒิบัตรการอบรมหลักสูตร “เทคนิคการเป็นวิทยากรโครงการจัดตั้ง กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร” จากกรมพัฒนาที่ดิน

พ.ศ.๒๕๕๐ เป็นหมอดินอาสาประจำจังหวัดเชียงใหม่ จนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้รับเข็มเชิดชูเกียรติจากกรมพัฒนาที่ดิน ในเวที “ความสำเร็จของประเทศ ไทย ระหว่าง กรมพัฒนาที่ดินกับหมอดินอาสา ในการพัฒนาที่ดิน วิธิดำเนินการ บทบาทหมอดินในการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร” และได้รับเชิญเป็นหมอดินโลกจาก ผู้แทนองค์การอาหารและยา (FAO) สหประชาชาติ

พ.ศ.๒๕๖๐ เข้าอบรมโครงการพัฒนาและสร้างเครือข่ายหมอดินอาสาประจำจังหวัด กรม พัฒนาที่ดิน

ในระหว่างการพัฒนาปฏิบัติหน้าที่เป็นหมอดินอาสาได้ให้ความรู้ เผยแพร่และประสานงานใน ด้านการพัฒนาที่ดินให้มีการปรับปรุงดิน ให้ได้ผลผลิตที่ดีขึ้น เป็นวิทยากร และเป็นผู้นำให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้ใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีในการเกษตร พัฒนาสารอินทรีย์เพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการ เพาะปลูกพืช ในสภาพดินต่างๆ

๔. วิธีการดำเนินงาน

๑) หมอดิน อบรมหลักสูตรหมอดินอาสาประจำตำบล

๒) หมอดินได้เผยแพร่ความรู้ด้านการวิเคราะห์ดิน วิธีการปรับปรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ ดี แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ได้แก่ การวิเคราะห์และปรับปรุงดินให้แก่เกษตรกรสวนลำไย จำนวน ๑๐ ราย แปลงนาข้าว จำนวน ๒๐ ราย และพืชไร่ อื่นๆ จำนวน ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ใช้สารอินทรีย์ พด.๒ – พด.๖ ผลิตเป็น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ สารไล่แมลง สารกำจัดโรคเน่า เพื่อใช้ในการปรับปรุงดิน และได้ปรับ บัสดูสารบำรุงดินสำหรับพืชบางชนิดที่นิยมปลูก ได้แก่ ข้าว สตรอเบอรี่ เสาวรส

๓) สร้างศูนย์การเรียนรู้ แปลงสาธิตเกี่ยวกับการวิเคราะห์ดิน วิธีการปรับปรุงดิน เพื่อให้ ได้ผลผลิตที่ดี แก่หน่วยงาน องค์กร สถาบัน และผู้สนใจ นอกจากนี้ยังศึกษาและทดลองผลิตกระดาดจากฟาง ข้าว เตาเผาชีวมวลและถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิค ที่ได้จากการศึกษาให้แก่เยาวชน

๕. ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

- ๑) ได้วิทยากรในด้านวิเคราะห์ดิน วิธีการปรับปรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี
- ๒) ได้เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์และปรับปรุงดิน ผลจากการทดลองวิเคราะห์สารอินทรีย์เพื่อใช้ในการปรับปรุงดิน
- ๓) เกิดศูนย์การเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ดิน วิธีการปรับปรุงดิน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตกระดาษจากฟางข้าวและเตาเผาชีวมวล

๖. ทิศทางการพัฒนาและการขยายผล

- ๑) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์แผนที่ดินไทยและธาตุอาหารพืชของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินทางการเกษตรให้กับเกษตรกรทั่วทั้งอำเภอ
- ๒) ศึกษาแนวทางการดำเนินการของแหล่งเรียนรู้ มุ่งเน้นการ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานต่างๆมีการร่วมสนับสนุน

ส่วนที่ ๒ การสร้างการเรียนรู้

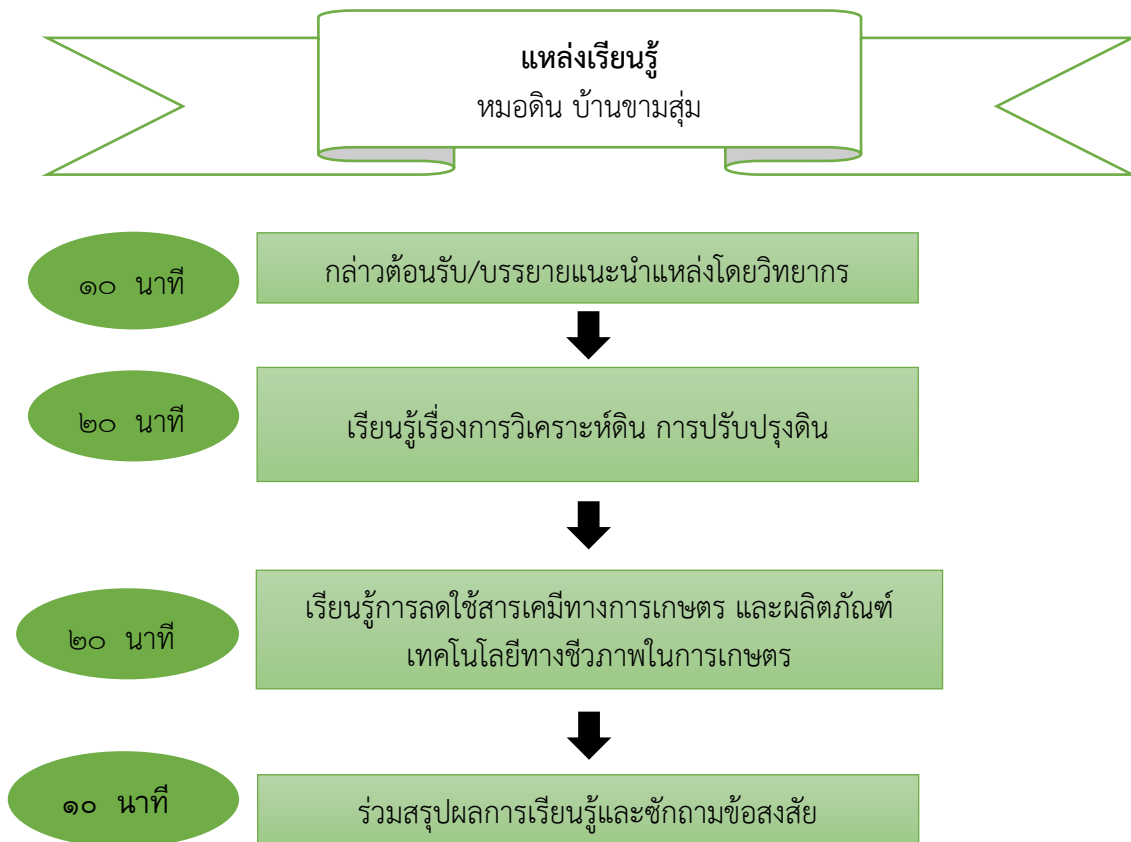
๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิเคราะห์ดิน วิธีการปรับปรุงดิน การลดใช้สารเคมีทางการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพ
- ๒) เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร
- ๓) เพื่อให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้หมอดิน ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ

๒. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วย

- ๑) หมอดินอาสา
- ๒) เกษตรกร
- ๓) นักวิชาการเกษตร
- ๔) ผู้มีความสนใจในด้านการเกษตร
- ๕) แกนนำเครือข่ายที่สนใจ

๓. กระบวนการเรียนรู้ (๖๐ นาที)

๔. รายละเอียดกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ภายในแหล่งเรียนรู้หมอดิน บ้านขามส่อม โดยเริ่มต้นจากการกล่าวต้อนรับและบรรยายความเป็นมาของแหล่งเรียนรู้โดยวิทยากรแหล่งเรียนรู้ เรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์ดิน การปรับปรุงดินและการลดใช้สารเคมีทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีทางชีวภาพในการเกษตร แล้วจึงสรุปผลการเรียนรู้ของแหล่งเรียนรู้และซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้

๕. สื่อหรืออุปกรณ์ประกอบการเรียนรู้

- ๑) แผ่นพับ
- ๒) เอกสารเผยแพร่ความรู้การวิเคราะห์และการปรับปรุงดิน
- ๓) วัสดุสาธิต เช่น ดิน น้ำหมักสูตรต่างๆ
- ๔) ป้ายแสดงขั้นตอนวิธีการวิเคราะห์และปรับปรุงดิน

๖. วิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้

นายธนบรรณ สภานุชาติ เจ้าของแหล่งเรียนรู้

๗. ภาพแหล่งเรียนรู้

